CHERNIVTSI
LAW SCHOOL

ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
юридичний факультет
Кафедра теорії права та прав людини

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан юридичного факультету
проф. Віталій ГОРДЄЄВ
“ 28 ” серпня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
АНАЛІТИЧНЕ МИСЛЕННЯ ТА АРГУМЕНТАЦІЯ

вибіркова

Освітня програма Право
Спеціальність D 8 Право
Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
юридичний факультет
Мова навчання українська

Чернівці 2026 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Аналітичне мислення та аргументація», складена відповідно до вимог Освітньої програми «Право» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю D 8 Право галузі знань D Бізнес, адміністрування та право.

Розробник:
Максимюк Олександр Дмитрович, доцент кафедри теорії права та прав людини, кандидат юридичних наук.

Викладач, що забезпечує читання даної навчальної дисципліни:
Максимюк Олександр Дмитрович, доцент кафедри теорії права та прав людини, кандидат юридичних наук.

Затверджено на засіданні кафедри теорії права та прав людини

Протокол № 1 від «28» серпня 2026 року

Завідувач кафедри теорії права та прав людини _____ **д.ю.н., проф. Наталія ГУРАЛЕНКО**

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету

Протокол № 1 від «28» серпня 2026 року

Голова науково-методичної комісії _____ **PhD, ас. Лаура БЗОВА**

Мета навчальної дисципліни. В сучасній Україні професія юриста досі залишається однією з найпопулярніших. І це недивно, адже наше повсякденне життя регулюється масштабною законодавчою базою. Однак, незважаючи на таку популярність, успішний фахівець не може не володіти широким спектром професійних навичок. Образ сучасного юриста змінюється разом зі стрімким розвитком світу, тому існує необхідність постійного самовдосконалення. Активне розповсюдження цифрових технологій трансформує більшість сфер нашого життя, і професія юриста не може залишатись осторонь. Фаховий юрист повинен мати навички аналітичної роботи, вміти грамотно розставляти пріоритети та взаємодіяти з різними людьми. Загалом список необхідних навичок є практично невичерпним. Висококваліфікований юрист здатний мислити логічно, тобто осмислювати факти за допомогою чітких юридичних понять та конструкцій, зокрема, давати правильну юридичну оцінку таким фактам. У професійному мисленні юриста встановлюється зв'язок між діяльністю та метою, здійснюється перенесення юридичних знань з однієї ситуації на іншу. Уміння юридично мислити означає цілеспрямовано оперувати поняттями в умовах юридично значимої практичної задачі.

Особливе значення у діяльності правника відіграє аргументація, за допомогою якої юрист обґрунтовує певне положення з метою переконання в його істинності, доцільності. А теорія юридичної аргументації містить відповіді на питання щодо специфіки й форм юридичної аргументації; способів і методів; своєрідності в різних сферах правового життя суспільства – науці, юридичній практиці, правовій ідеології та правовому вихованні; галузевих особливостей; правотворчої діяльності.

Метою викладання навчальної дисципліни «Аналітичне мислення та аргументація» є ознайомлення студентів з основними закономірностями, формами та правилами логічного мислення, яке є необхідним підґрунтям до набуття ними навичок правильного юридичного мислення, підвищення у студентів загального рівня культури мислення.

Вивчення вибіркової дисципліни «Аналітичне мислення та аргументація» формує знання з логіки, а також підвищує культуру мислення і поведінки, урізноманітнює світоглядні цінності, ознайомлює з логічними законами та правилами, дає можливість орієнтації в сучасному суперечливому світі, сприяє розвитку раціональних культурних зв'язків, допомагає становленню самосвідомості і інтелектуального розвитку.

Пререквізити. Для підвищення ефективності засвоєння курсу «Аналітичне мислення та аргументація» здобувач вищої освіти має вивчити такі дисципліни, як «Юридична логіка», «Теорія права», «Правнича аргументація».

Після вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Аналітичне мислення та аргументація» студент володітиме наступними компетенціями, що закріплені в Освітній програмі підготовки здобувачів першого рівня вищої освіти за спеціальністю D8 Право:

***Загальні компетентності (ЗК)**:*

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
- ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми;
- ЗК14. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.
- ЗК 17. Здатність працювати автономно.
- ЗК 18. Здатність до міжособистісної взаємодії.
- ЗК 21. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і обов'язків.

Спеціальні компетентності (СК):

- СК 10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
- СК 11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
- СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.
- СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.
- СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.
- СК 20. Розуміння природи правничої аргументації та здатність її застосовувати.

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.
- ПРН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.
- ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.
- ПРН 11. Мати базові навички риторики.
- ПРН. 12. Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.

- ПРН 17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.
- ПРН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.
- ПРН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.
- ПРН 24. Демонструвати критичне творче осмислення правових норм, законів, правових явищ з погляду їх гуманістичного, демократичного і морального змісту.
- ПРН 25. Демонструвати необхідні знання та розуміння права як засобу задоволення науково обґрунтованих, соціально справедливих загальнолюдських потреб та інтересів громадян, їх об'єднань та діяти відповідно до цього.

ОПИС ЗМІСТУ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Загальна інформація

Форма навчання	**Рік підготовки**	**Семестр**	**Кількість**		**Кількість годин**						**Вид підсумкового контролю**
			кредитів	**годин**	**лекції**	**практичні**	**семінарські**	**лабораторні**	**самостійна робота**	**індивідуальні завдання**	
Денна	2	3	3,0	90	14	14			60	2	залік
Заочна	2	3	3,0	90	4	4			82		залік

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем з навчальної дисципліни	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекційних занять	**Змістовий модуль 1. Аналітичне мислення у професії правника**											
Тема 1. Поняття, значення та функції аналітичного мислення у професійній діяльності правника.	12	2	2		2	6	12	1	1			10
Тема 2. Аналітичне мислення як логічна рефлексія.	12	2	2			8	11	1				10
Тема 3. Аналітичне моделювання та прогнозування у професійній діяль-	12	2	2			8	11		1			10

ності юриста.												
Тема 4. Форми та стилі аналітичного мислення у професійній діяльності юриста.	8	1	1			6	10					10
Разом за ЗМ1	44	7	7		2	28	44	2	2			40
Теми лекційних занять	**Змістовий модуль 2. Теорія аргументації**											
Тема 1. Аргументація та доведення у професійній діяльності правника	12	2	2			8	12	1	1			10
Тема 2. Аргументація та спростування у професійній діяльності правника.	12	2	2			8	12	1	1			10
Тема 3. Аргументація та медіація у професійній діяльності правника.	12	2	2			8	11	-	-			11
Тема 4. Аргументація та риторика у професійній діяльності правника.	10	1	1			8	11	-	-			11
Разом за ЗМ 2	46	7	7			32	46	2	2			42
Усього годин	90	14	14		2	60	90	4	4			82

Тематика лекційних занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями
1	**Поняття, значення та функції аналітичного мислення у професійній діяльності правника** Мислення та його форми. Сучасні концепції мислення. Поняття та основні функції аналітичного мислення. Значення аналітичного мислення у професії правника.
2	**Аналітичне мислення як логічна рефлексія** Загальна характеристика поняття та його види. Зміст і обсяг поняття. Відношення між поняттями. Поділ понять. Правила поділу. Судження та його види. Загальна характеристика умовиводів. Їх види.
3	**Аналітичне моделювання та прогнозування у професійній діяльності юриста** Розбиття інформації на складові частини. Аналіз частин та інформації в цілому. Окреслення ймовірних варіантів виконання завдань у діяльності юриста. Обрання оптимального рішення. Конфліктогенна тактика в роботі юриста.
4	**Форми та стилі аналітичного мислення у професійній діяльності юриста** Форми аналітичного мислення. Поняття стилю мислення. Види стилів мислення. Стилі аналітичного мислення у різних правових сім'ях.
5	**Аргументація та доведення у професійній діяльності правника**

	Виникнення та розвиток теорії аргументації. Поняття та загальна характеристика аргументації. Моделі юридичної аргументації. Правова аргументація у комунікативній діяльності юриста. Доведення та його структура. Види доведень. Правила доведень. Аргумент. Види аргументів. Демонстрація. Судовий діалог. Мова права як підґрунтя юридичної аргументації.
6	**Аргументація та спростування у професійній діяльності правника** Поняття спростування. Види та структура спростування. Логічна теорія питань та відповідей. Поняття «точка зору» в різних концепціях аргументації. Аргументація, критика і діалог. Особливості юридичного дискурсу. Логіка спору. Судовий спір. Логічні та юридичні вимоги до запитань. Питання-пастки.
7	**Аргументація та медіація у професійній діяльності правника** Поняття «точка зору» в різних концепціях аргументації. Конфліктогенна тактика в роботі юриста. Поняття та види конфліктів. Роль медіації у професійній діяльності правника.
8	**Аргументація та риторика у професійній діяльності правника** Ораторське мистецтво та його роль у комунікативних процесах. Історичний розвиток риторики. Поняття дискусії. Закони винайдення ідей (інвенція). Закони тезування (диспозиція). Доречна мовна форма (елокуція) та прикрашання (елоквенція). Види ораторства та сфери його використання. Юридичне красномовство. Мовленнєвий етикет ведення бесіди, дискусії, діалогу. Аргументація в умовах ділового письмового спілкування.

Тематика практичних занять з переліком питань

№	Назва теми (питання/завдання)
1	**Поняття, значення та функції аналітичного мислення у професійній діяльності правника** **Питання:** Мислення та його форми. Сучасні концепції мислення. Поняття та основні функції аналітичного мислення. Значення аналітичного мислення у професії правника. **Завдання:** Режисер одного з талант-шоу планує програму виступу шести учасників, а саме гумориста, жонглера, ілюзіоніста, піаніста, співака й танцівника. Він має вибудувати програму з огляду на такі умови: 1) гуморист не може виступати останнім і повинен виступати одразу після ілюзіоніста; 2) піаніст не може виступати ані безпосередньо перед виступом співака, ані відразу після цього; 3) ілюзіоніст має виступати зразу ж після жонглера; 4) танцівник має відкривати шоу У якому рядку зазначені артисти, кожен з яких може виступати останнім у програмі? А. піаніст і співак; Б. піаніст та ілюзіоніст; В. піаніст і жонглер; Г. піаніст і гуморист; Д. піаніст і танцівник.
2	**Аналітичне мислення як логічна рефлексія** **Питання:** Загальна характеристика поняття та його види. Зміст і обсяг поняття. Відношення між поняттями. Поділ понять. Правила поділу. Судження та його види. Загальна характеристика умовиводів. Їх види.

	Завдання: Декан: Кожен із наших студентів вивчає на вибір іноземні мови (одну або декілька): англійську, німецьку, китайську, японську. Кожен зі студентів, який вивчає німецьку мову, вивчає також і англійську. Усі студенти, які вивчають японську мову, вивчають і китайську. Жоден зі студентів не вивчає одночасно німецької мови та японської. Яке з наведених нижче тверджень логічно випливає з тверджень декана? А. Жоден зі студентів не вивчає одночасно всі чотири іноземні мови. Б. Жоден зі студентів не вивчає одночасно три іноземні мови. В. Жоден зі студентів не вивчає одночасно англійську мову й китайську. Г. Деякі студенти вивчають одночасно японську мову та англійську Д. Деякі студенти не вивчають одночасно японську мову та китайську
3	**Аналітичне моделювання та прогнозування у професійній діяльності юриста** **Питання:** Розбиття інформації на складові частини. Аналіз частин та інформації в цілому. Окреслення ймовірних варіантів виконання завдань у діяльності юриста. Обрання оптимального рішення. Конфліктогенна тактика в роботі юриста. **Завдання:** Слідчий розслідує злочин. Під час з'ясування обставин справи було опитано шістьох свідків, кожен із яких повідомив певну інформацію, проте вона суперечлива. Аналізуючи свідчення слідчий зробив такі висновки:1) Якщо свідки 1 і 2 кажуть правду, то свідок 3 теж каже правду. 2) Якщо свідок 5 каже правду, то свідок 4 каже неправду. 3) Якщо свідок 6 каже правду, то свідок 5 каже правду. 4) Якщо свідок 4 каже неправду, то свідок 3 теж каже неправду. Що з наступного має обов'язково виконуватися? А. Якщо свідок 6 каже правду, то свідок 4 каже неправду; Б. Якщо свідок 5 каже правду, то свідок 3 теж каже правду; В. Якщо свідок 4 каже неправду, то свідок 1 каже неправду; Г. Якщо свідок 3 каже неправду, то свідок 1 теж каже неправду.
4	**Форми та стилі аналітичного мислення у професійній діяльності юриста** **Питання:** Форми аналітичного мислення. Поняття стилю мислення. Види стилів мислення. Стилі аналітичного мислення у різних правових сім'ях. **Завдання:** Методист: Жоден зі студентів, які вивчають право, не вивчає математики, проте деякі студенти, які вивчають математику, вивчають мистецтво. Окрім того, жоден студент, який вивчає літературу, не вивчає математики. Яке з наведених нижче суджень логічно випливає з наведеного твердження? А. Деякі студенти вивчають одночасно і мистецтво, і право; Б. Є студенти, які вивчають мистецтво, проте не вивчають права; В. Жоден зі студентів, які вивчають літературу, не вивчає мистецтва; Г. Є студенти, які вивчають літературу й не вивчають права.
5	**Аргументація та доведення у професійній діяльності правника** **Питання:** Виникнення та розвиток теорії аргументації. Поняття та загальна характеристика аргументації. Моделі юридичної аргументації. Правова аргументація у комунікативній діяльності юриста. Доведення та його структура. Види доведень. Правила доведень. Аргумент. Види аргументів. Демонстрація. Судовий діалог. Мова права як підґрунтя юридичної аргументації. **Завдання:** Доповніть твердження: Юридична аргументація, з логічної точки зору, – це процес підбору _____ та структурування відношень між ними відповідно логічним правилам істинності, що здійснюється в _____ контексті аргументів, юридичному; аргументів, науковому; слів, філологічному; вірної відповіді немає.

6	**Аргументація та спростування у професійній діяльності правника** **Питання:** Поняття спростування. Види та структура спростування. Логічна теорія питань та відповідей. Поняття «точка зору» в різних концепціях аргументації. Аргументація, критика і діалог. Особливості юридичного дискурсу. Логіка спору. Судовий спір. Логічні та юридичні вимоги до запитань. Питання-пастки. **Завдання:** Вкажіть, чи відрізняється «аргументація» від «спростування»? А. Аргументація спрямовується на підтвердження істинності певного положення; спростування – на доведення неістинності певного положення; Б. Не відрізняється; В. Аргументація спрямовується на підтвердження неістинності певного положення; спростування – на доведення істинності певного положення; Г. Вірної відповіді немає
7	**Аргументація та медіація у професійній діяльності правника** **Питання:** Поняття «точка зору» в різних концепціях аргументації. Конфліктогенна тактика в роботі юриста. Поняття та види конфліктів. Роль медіації у професійній діяльності правника. **Завдання:** Дайте визначення терміну: Аргумент **–** це: А. Логічна операція, спрямована на зруйнування доведення шляхом встановлення хибності або необґрунтованості висунутої тези; Б. Логічна операція, спрямована на відновлення доведення шляхом встановлення хибності або необґрунтованості висунутої тези; В. Думка або положення, істинність якого потрібно довести; Г. Думка, істинність якої вже встановлено раніше і яка може бути використана для обґрунтування істинності довільного положення.
8	**Аргументація та риторика у професійній діяльності правника** **Питання:** Ораторське мистецтво та його роль у комунікативних процесах. Історичний розвиток риторики. Поняття дискусії. Закони винайдення ідей (інвенція). Закони тезування (диспозиція). Доречна мовна форма (елокуція) та прикрашання (елоквенція). Види ораторства та сфери його використання. Юридичне красномовство. Мовленнєвий етикет ведення бесіди, дискусії, діалогу. Аргументація в умовах ділового письмового спілкування. **Завдання:** Зазначте правильну відповідь: Спосіб міркування, який складається із доведення і спростування, в ході яких формується переконання в істинності чи хибності якогось положення як у самого автора так і у опонентів – це: А. Аргументація; Б. Доведення; В. Спростування; С. Висміювання.

Самостійна робота студента

№	Назва теми (завдання)	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин д.ф.н.	Кількість годин з.ф.н.
1	Поняття, значення та функції аналітичного мислення у професійній діяльності правника	Розкрийте поняття мислення та його форми. Охарактеризуйте сучасні концепції мислення. Проаналізуйте поняття та основні функції аналітичного мислення. Розкрийте значення аналітичного мислення у професії правника.	8	11

2	Аналітичне мислення як логічна рефлексія	Надайте загальну характеристика поняття та його види. Розкрийте зміст і обсяг поняття, відношення між поняттями, поділ понять та правила поділу. Визначте судження та його види. Охарактеризуйте умовиводи та їх види.	7	10
3	Аналітичне моделювання та прогнозування у професійній діяльності юриста	Розкрийте розбиття інформації на складові частини. Проаналізуйте частини та інформацію в цілому. Окресліть ймовірні варіанти виконання завдань у діяльності юриста та обрання оптимального рішення. Розкрийте суть конфліктогенної тактики в роботі юриста.	8	10
4	Форми та стилі аналітичного мислення у професійній діяльності юриста	Визначте форми аналітичного мислення. Надайте поняття стилю мислення. Охарактеризуйте види стилів мислення в цілому та стилі аналітичного мислення у різних правових сім'ях зокрема.	8	10
5	Аргументація та доведення у професійній діяльності правника	Охарактеризуйте виникнення та розвиток теорії аргументації. Визначте поняття та загальну характеристику аргументації. Окресліть моделі юридичної аргументації. Визначте правову аргументацію у комунікативній діяльності юриста. Розкрийте суть доведення та його структуру. Види доведень. Правила доведень. Дайте визначення аргументу. Охарактеризуйте види аргументів. Що таке демонстрація. Визначте судовий діалог. Охарактеризуйте мову права як підґрунтя юридичної аргументації.	7	11
6	Аргументація та спростування у професійній діяльності правника	Визначте поняття спростування, види та структуру спростування. Розкрийте логічну теорію питань та відповідей. Визначте поняття «точка зору» в різних концепціях аргументації. Охарактеризуйте аргументацію, критику та діалог. Розкрийте особливості юридичного дискурсу. Що таке логіка спору та судовий спір? Визначте логічні та юридичні вимоги до запитань та суть питань-пасток.	8	10
7	Аргументація та медіація у професійній діяльності правника	Розкрийте поняття «точка зору» в різних концепціях аргументації. В чому полягає суть конфліктогенної тактики в роботі юриста. Охарактеризуйте поняття та види конфліктів. Визначте роль медіації у професійній діяльності правника.	7	10
8	Аргументація та риторика у професійній діяльності правника	Що є ораторським мистецтвом та визначте його роль у комунікативних процесах. Надайте загальну характеристику генези риторики. Визначте поняття дискусії. Охарактеризуйте закони винайдення ідей (інвен-	7	10

		ція), закони тезування (диспозиція). Що означає доречна мовна форма (елокуція) та прикрашання (елоквенція)? Розкрийте види ораторства та сфери його використання. Що є юридичним красномовством. Охарактеризуйте мовленнєвий етикет ведення бесіди, дискусії, діалогу. Розкрийте суть аргументації в умовах ділового письмового спілкування.		

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Оцінювання самостійної роботи здобувачів вищої освіти здійснюється в межах поточного контролю на практичних заняттях та під час підсумкового заліку за шкалою ECTS і національною шкалою (90–100/«відмінно» — повне володіння матеріалом і термінологією, переконлива аргументація та опрацювання обов'язкової й додаткової літератури; 80–89/«дуже добре» — достатньо повне викладення матеріалу з незначними помилками; 70–79/«добре» — викладення основного змісту без глибокого аналізу; 60–69/«задовільно» — поверхневе засвоєння; 50–59/«достатньо» — часткове володіння з суттєвими помилками; 1–49/«незадовільно» — відсутність знань), а також доповнюється нарахуванням балів за окремі види самостійної та творчої активності: складання словника основних термінів (глосарію) оцінюється до 2 балів залежно від повноти та здатності їх розтлумачити, підготовка творчих завдань (есе) — до 2 балів за вміння самостійно аналізувати й узагальнювати джерела, а також можливе повне зарахування відповідних тем за рахунок результатів неформальної освіти на платформі Prometheus.

Методи навчання

Навчання та викладання побудоване на комплексному і студентоцентричному підходах, принципах академічної свободи і академічної доброчесності, базується на інтерактивному навчанні практичного спрямування у формах лекцій (лекція-диспут, лекція-дискусія, лекція-презентація), практичних занять (робота з джерельною базою, навчально-методичною, науковою літературою), самостійної та індивідуальної роботи студентів, вирішення кейсів, індивідуального підходу до кожного студента.

Система контролю та оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути: контрольні роботи; тестові завдання; написання тематичних глосаріїв; проєкти (індивідуальні та командні проєкти; дослідницько-творчі та ін.); реферати; есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; виступи на наукових заходах, конференціях; вирішення казусів; інші види індивідуальних та групових завдань.

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях.

Підсумкова оцінка виставляється за умови наявності документа здобувача, що підтверджує участь у заході неформального навчання.

Загалом, 50 % майбутньої підсумкової оцінки з навчальної дисципліни студент набирає методом додавання балів, одержаних ним на кожному практичному занятті. Ще 50 % майбутньої підсумкової оцінки з навчальної дисципліни студент набирає під час складання заліку.

Усний виступ та виконання письмового завдання, під час практичного заняття, тестування з теми практичного заняття	**Критерії оцінювання**
«відмінно»	У повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно й аргументовано його викладає під час усних виступів і письмових відповідей, глибоко та всебічно володіє логічною термінологією, розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішено всі тестові завдання.
«дуже добре»	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів і письмових відповідей, володіє логічною термінологією, в основному розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішено більшість тестових завдань.
«добре»	У цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів і письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішено половину тестових завдань.
«задовільно»	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів і письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішено меншість тестових завдань.
«достатньо»	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів і письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішено окремі тестові завдання.
«незадовільно»	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань і практичних завдань. Не вирішено жодного тестового завдання.

Доповнення виступу. **2 бали** отримують студенти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, ви-

явили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, надали власні аргументи щодо основних положень даної теми. **1 бал** отримують студенти, які виклали матеріал з обговорюваної теми, що доповнює зміст виступу, поглиблює знання з цієї теми та висловили власну думку.

Суттєві запитання до доповідачів. **2 бали** отримують студенти, які своїм запитанням до виступаючого суттєво і конструктивно можуть доповнити хід обговорення теми. **1 бал** отримують студенти, які у своєму запитанні до виступаючого вимагають додаткової інформації з ключових проблем теми, що розглядається.

Експрес-контроль. **2 бали** нараховуються студентам, які вільно володіють усім навчальним матеріалом, орієнтуються в темі й аргументовано висловлюють свої думки. **1 бал** отримують студенти, які частково володіють матеріалом і можуть окреслити лише деякі проблеми теми.

Складання словника основних термінів (глосарію), що визначені програмою курсу (за темами). Програмою курсу визначено перелік ключових термінів, що розкривають зміст кожної теми. Студентам пропонується скласти словник основних термінів з конкретної теми на останніх сторінках опорного конспекту лекцій. **2 бали** нараховуються студентам, які не лише склали повний перелік визначених термінів з конкретної теми, а й можуть вільно розтлумачити їх зміст. **1 бал** нараховується студентам, які склали неповний перелік визначених термінів з конкретної теми і не можуть їх розтлумачити без конспекту.

Підготовка творчих завдань(есе). **Есе** – це самостійна творча робота, де у вільній формі висловлюються особисті думки на тему, передбачену Робочою програмою навчальної дисципліни. Головна мета есе – це самостійне розкриття студентом на підставі опрацьованого матеріалу теми, проблеми, питання. **2 бали** отримують студенти, які можуть виокремити з різних джерел основні положення, структурно об'єднати їх, коротко проаналізувати кожне з них та зробити ґрунтовні узагальнюючі висновки. **1 бал** отримують студенти, які в цілому правильно виокремили основні положення кожного з джерел, але не зробили їх відповідного аналізу й узагальнюючих висновків.

Ще 50 % майбутньої підсумкової оцінки з навчальної дисципліни студент набирає під час ***заліку***, що є формою ***підсумкового контролю***.

Залік з вибіркової навчальної дисципліни «Аналітичне мислення та аргументація» складається з суми балів за два залікових питання (всього 40 балів) та вирішення практичного завдання, який оцінюється у 10 балів.

ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ НА ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ (0-40 БАЛІВ)

35-40 балів отримують студенти, які в повному обсязі володіють навчальним матеріалом; досконало оперують поняттями та категоріями предмету, ґрунтовно засвоїли тео-

ретичні знання та супроводжують відповідь практичними прикладами, використовуючи переконливу аргументацією; вміють належним чином використовувати нормативну базу; опрацювали основну (базову) та додаткову літературу та застосовують основні її положення при розкритті змісту відповідної проблематики; здатні давати критичні оцінки правових явищ.

26-34 бали отримують студенти, які мають системні знання з тематики визначених питань; засвоїли рекомендовану основну (базову) та додаткову літературу; продемонстрували знання навчального матеріалу; розуміють специфіку застосування теоретичних знань на практиці; достатньо добре володіють відповідним категоріально-понятійним апаратом предмету, однак, не до кожного питання добирають чітку аргументацію для обґрунтування своєї позиції.

21-25 бали отримують студенти, які частково засвоїли рекомендовану основну (базову) літературу з відповідної проблематики, але без поглибленого аналізу рекомендованих додаткових джерел; здебільшого засвоїли навчальний матеріал; мають незначні прогалини у знаннях специфіки аналітико-правової проблематики, характеристики методологічного інструментарію, змісту аналітичних понять та категорій зокрема.

16-20 балів отримують студенти, які мають досить поверхневі знання щодо проблем, які охоплюють теоретичні питання; показують фрагментарну обізнаність щодо змісту питань, хоча при вказівці на помилки, можуть знайти шляхи їх усунення; обмежуються опосередкованим володінням теоретичними питаннями та мінімальним опрацюванням рекомендованої літератури.

10-15 балів отримують студенти, які показали фрагментарну обізнаність щодо змісту питань; обмежилися лише поверхневим аналізом теоретичних питань та мінімальним опрацюванням лише основної (базової) літератури, а при вказівці на помилки, не можуть одразу ж знайти шляхи їх усунення.

0-9 балів отримують студенти, які виявили суттєві прогалини в знаннях навчального матеріалу; при вказівці на допущені принципові помилки не можуть знайти шляхів їх усунення; частково та поверхово розкрили лише окремі положення теоретичних питань і допустили при цьому суттєві помилки, котрі значно вплинули на загальне розуміння питань; фактично не готові до пошуку, оброблення та аналізу інформації, оцінки аналітичних правових явищ.

ОЦІНЮВАННЯ ВИРІШЕННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАВДАННЯ (0-10 БАЛІВ)

Кожне правильно вирішене практичне завдання оцінюється максимально 10 балів.

Кожне неправильно вирішене практичне завдання оцінюється 0 балів.

Поточне оцінювання (*аудиторна та самостійна робота*)									Кількість балів (залікова робота)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2					
Т1	Т2	Т3	Т4		Т5	Т6	Т7	Т8	50	100
25					25					

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	**Оцінка за шкалою ECTS**	
	Оцінка (бали)	**Пояснення за розширеною шкалою**
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Перелік питань для самоконтролю та контролю навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни «Аналітичне мислення та аргументація»:

Блок теоретичних питань:

1. Поняття мислення та форми мислення. Сучасні концепції мислення.
2. Загальна характеристика поняття та його види.
3. Зміст і обсяг поняття. Відношення між поняттями. Поділ понять.
4. Судження та його види.
5. Загальна характеристика умовиводів та його види.
6. Поняття та основні функції аналітичного мислення.
7. Роль аналітичного мислення у професії правника.
8. Аналіз отриманої інформації за допомогою аналітичного мислення.
9. Окреслення ймовірних варіантів виконання завдань у діяльності юриста.
10. Конфліктогенна тактика в роботі юриста.
11. Прогнозування розвитку ситуації правником.
12. Доведення, переконання, преференція, провокування в юридичній діяльності.
13. Дедуктивні та індуктивні міркування у правовій діяльності.
14. Аргументація. Поняття та загальна характеристика.
15. Моделі юридичної аргументації.
16. Правова аргументація у комунікативній діяльності юриста.

17. Доведення та його структура.
18. Види доведень. Правила доведень.
19. Аргумент. Види аргументів.
20. Демонстрація.
21. Судовий діалог.
22. Мова права як підґрунтя юридичної аргументації
23. Науково-теоретична аргументація: логіко-гносеологічні принципи, види
24. Мереологія практичного мислення. Мереологічна множина.
25. Таблиця аргументації. Логіко-аргументативні карти.
26. Дерево аргументації.
27. Аргументація, критика і діалог.
28. Особливості юридичного дискурсу.
29. Логіка спору. Судовий спір.
30. Логічні та юридичні вимоги до запитань.
31. Питання-пастки.
32. Поняття спростування.
33. Види та структура спростування.
34. Виникнення та розвиток теорії аргументації.
35. Логічна теорія питань та відповідей.
36. Поняття «точка зору» в різних концепціях аргументації.
37. Аргументація та риторика.
38. Відповіді та їх види.
39. Експертна оцінка в юридичній аргументації.
40. Особливості практичного мислення юриста.
41. Стилі аналітичного мислення у професійній діяльності правника.
42. Аргументація та медіація у професійній діяльності правника.
43. Ораторське мистецтво та його роль у комунікативних процесах.
44. Історичний розвиток риторики.
45. Поняття дискусії.
46. Закони винайдення ідей (інвенція). Закони тезування (диспозиція).
47. Доречна мовна форма (елокуція) та прикрашання (елоквенція).
48. Види ораторства та сфери його використання. Юридичне красномовство.
49. Мовленнєвий етикет ведення бесіди, дискусії, діалогу.
50. Аргументація в умовах ділового письмового спілкування.

Блок практичних питань:

1. **Слідчий розслідує злочин. Під час з'ясування обставин справи було опитано шістьох свідків, кожен із яких повідомив певну інформацію, проте вона суперечлива. Аналізуючи свідчення слідчий зробив такі висновки: Якщо свідки 1 і 2 кажуть правду, то свідок 3 теж каже правду. Якщо свідок 5 каже правду, то свідок 4 каже неправду. Якщо свідок 6 каже правду, то свідок 5 каже правду. Якщо свідок 4 каже неправду, то свідок 3 теж каже неправду. Якщо свідок 6 каже правду, то однозначно можна стверджувати, що_____**

свідок 1 каже правду;

свідок 2 каже правду;

свідок 3 каже правду;

свідок 4 каже неправду.

2. **Що невірно в цьому судженні? "Ти думаєш, що нам потрібні нові правила по контролю забруднення повітря? Я вважаю, що у нас і так забагато правил. Політики тільки і люблять, що затверджувати нові обмеження і контролювати нас ще більше, ніж вони вже роблять. Це пригнічує. Безумовно, нам не потрібні ніякі нові правила".**

хто говорить – не дбає про навколишнє середовище;

хто говорить – балотується на політичний пост;

хто говорить – змінив тему розмови;

хто говорить – нічого не розуміє в проблемі забруднюючих викидів.

3. **В аеропорту ви шукаєте вихід на посадку у літак. Ви звертаєтесь по допомогу до працівника аеропорту. Яке із запропонованих питань дозволить напевне отримати потрібну інформацію?**

чому у вашому аеропорту я ніяк не можу знайти, звідки вилітає мій літак?

де посадка на рейс 440?

де знаходиться вихід А12?

де у вас посадка до Києва?

4. **Які проблеми, скоріш за все, стануть результатом наступного сценарію? У зв'язку зі зростанням витрат уряду на страхування здоров'я працівників у країні розпочалась бюджетна криза. Президент пообіцяв не підвищувати податків, однак різко скоротив витрати на соціальну сферу, щоб збалансувати бюджет. Найбільші скорочення**

очікуються у міністерстві транспорту, яке буде профінансоване лише на 50% від прогнозованих потреб.

зростання темпу інфляції;

затримка заробітної плати і соціальних виплат;

збільшення рівня протестних настроїв серед населення внаслідок скорочення пільг і витрат на соціальну сферу;

проблеми з громадським транспортом, особливо в години пік.

5. **Супротивники участі України в міжнародному дослідженні PISA, яке оцінює ступінь підготовленості школярів 15-річного віку з математики, природничих наук і мови, мотивують свою позицію тим, що такі дослідження неправильно орієнтують учнів і вчителів у навчанні, підміняючи високу ідею пошуку істини в пізнанні банальним прагненням отримати високу позицію в рейтингу за результатами тестування. Натомість прихильники участі України в дослідженні PISA, заперечуючи міркування супротивників участі в проєкті, стверджують, що… Яке з наведених нижче тверджень найбільш логічно завершує аргумент прихильників дослідження PISA?**

висококваліфіковані фахівці для дослідження PISA готують такі завдання, які спонукають учасників проводити самостійно мікродослідження й робити власні маленькі відкриття;

75 % завдань тестів PISA є завданнями відкритого типу, що передбачають розгорнуту аргументацію відповіді, яка перевіряється кваліфікованими екзаменаторами;

участь у дослідженні PISA бере лише 1 % школярів у віці 15 років, що не може суттєво впливати на систему освіти;

участь у дослідженні PISA дозволяє подивитися на систему освіти збоку, оцінити її стан на тлі інших країн, завдяки чому правильно обирати напрямки вдосконалення системи освіти України.

6. **Для маркування своїх виробів компанія використовує п’ятизначні цифрові коди, які задовольняють таким умовам:** 1) для перших трьох позицій коду використовуються цифри 0, 1, 2, 3, 4, 5 і ніякі інші; 2) цифри, записані на перших трьох позиціях у межах одного коду, не повторюються; 3) четверта цифра коду є сумою першої та другої цифр коду; 4) п’ята цифра коду є сумою другої та третьої цифр коду. Якщо п’ята цифра коду дорівнює 9, то

першою цифрою коду може бути 5; третьою цифрою коду може бути 3;

четвертою цифрою коду може бути 3;

четвертою цифрою коду може бути 4.

7. **Більшість вчених погоджуються з тим, що нові напрямки міждисциплінарних досліджень – нагальна необхідність сьогодення. Навіть урядові комітети з питань науки наголошували на необхідності збільшення кількості міждисциплінарних проєктів. Проте з десяти пропозицій по новим міждисциплінарним проєктам в минулому році, тільки один був успішно профінансований. Дехто припустив, що це означає, що дослідники ще не розробили досить аргументованих проєктів, або що їх пропозиції не мають достатньо високої якості, і навіть що репутація цих дослідників недостатньо висока. Однак реальна причина, ймовірно, полягає в тому, як організовується фінансування. Фінансування як і раніше розподіляється відповідно до старих категорій, і немає спеціально призначених:**

Перша – це висновок, який автор вважає неприйнятним; друга – власна позиція автора;

Перша – це висновок, який автор намагається пояснити; друга – це висновок, який суперечить головному висновку автора;

Перша – це той факт, який автор намагається пояснити. Друга – дані, які явно підтримують головний висновок автора;

Перша – це позиція, проти якої виступає автор; друга – головна позиція автора.

8. **Попередні дані про використання ременів безпеки показали, що для користувачів ременів безпеки була менша ймовірність загинути при дорожньо-транспортних пригодах. Таким чином, спочатку вважалося, що при використанні ременя безпеки збільшуються шанси на виживання в разі аварії. Але ранні аналітики не змогли побачити, що обережні водії з більшою ймовірністю одягали ремені і також з меншою ймовірністю служили передумовою «серйозних нещасних випадків», в той час як легковажні водії з більшою ймовірністю потрапляли в «серйозні» аварії і з меншою ймовірністю одягали ремені. На що з перерахованого нижче (якщо це істинно), найкраще зміг би посилатися опонент позиції, викладеної вище, в якості причини рекомендувати продовжувати користуватися ременями безпеки:**

обережні водії, які потрапили в аварії, викликані легковажними водіями, з більшою ймовірністю виживуть, якщо будуть використовувати ремені;

всі водії повинні за законом використовувати ремені;

співвідношення «серйозних» а аварій щодо «дрібних» дорожньо-транспортних пригод дуже мала;

при нещасних випадках зі смертельним наслідком використовуючі ремені безпеки на передньому сидінні мають менше шансів вижити, ніж ті, які використовують ремені безпеки на задньому сидінні.

9. **Передбачається, що ув'язненим, які тривалий час перебували в тюрмі і звільнені з-під варти, слід надати розумну державну пенсію для зниження ймовірності їх звернення до злочинів. Більшість людей підсвідомо відкидають це припущення, оскільки вважають, що це було б винагородою за злочинну діяльність. Прихильники пенсійного плану для ув'язнених критикують тих, хто відкидає цю можливість, заявивши, що для критиків _____. Що з наступного є найбільш логічним завершенням вищенаведеної пропозиції?**

гроші мають занадто високу цінність;

емоція важливіше правосуддя;

попередження злочинності не є важливою проблемою;

покарання для злочинців є більш важливим, ніж попередження злочинності.

10. **Економіст: Споживача зазвичай цікавлять висока якість послуг і прийнятна їх ціна. Деякі компанії не здатні привернути увагу споживачів до своїх послуг. Тому компанії, які не забезпечують ані високої якості послуг, ані прийнятної ціни, згодом збанкрутують. Яку з наведених нижче умов треба прийняти, щоб висновок у наведених вище міркуваннях економіста був логічно обґрунтованим?**

жодна компанія не керується іншими законами ринку, крім задоволення потреб споживачів;

жодна компанія не спроможна забезпечити найвищу якість послуги за найменшу ціну;

послуги, які не мають високої якості або прийнятної ціни, не можуть привернути увагу споживачів;

будь-яка компанія, що забезпечує високу якість послуг або прийнятну ціну, уникне банкрутства.

11. **Для маркування своїх виробів компанія використовує п'ятизначні цифрові коди, які задовольняють таким умовам: 1) для перших трьох позицій коду використовуються цифри 0, 1, 2, 3, 4, 5 і ніякі інші; 2) цифри, записані на перших трьох позиціях у межах одного коду, не повторюються; 3) четверта цифра коду є сумою першої та другої цифр коду; 4) п'ята цифра коду є сумою другої та третьої цифр коду. Якщо п'ята цифра коду дорівнює 9, то**

першою цифрою коду може бути 5;
третьою цифрою коду може бути 3;
четвертою цифрою коду може бути 3;
четвертою цифрою коду може бути 4.

12. **Що є найбільш вірогідною причиною наступного: "Наша хокейна команда була непереможною в цьому сезоні".**
у інших команд немає нової хокейної амуніції;
у нас є новий тренер, який посилено працює над нашою командою;
деякі учасники нашої команди були в хокейному таборі протягом літа;
я одягав свій щасливий светр перед кожною домашньою грою.

13. **Який з перерахованих дедуктивних аргументів не є правильним?**
Всі, хто присутній на вечірці, працюють в моїй фірмі. Якщо Іван тут, значить він працює в моїй компанії;
Коли я одягаю що-небудь червоне, мені завжди здається, що цей одяг мене повнить. Тому сьогодні я одягну синє плаття і буду виглядати худенькою;
Я не можу їсти молюсків через свою алергію. Креветки це молюски, тому я не можу їсти креветок;
Мені подобаються всі картини Леонардо да Вінчі. Він написав «Мону Лізу». Тому мені подобається «Мона Ліза».

14. **Доповніть твердження: Аргументацію можна визначити, як процес обґрунтування людиною певного положення (твердження, гіпотези, концепції), з метою переконання в його _____ та _____ .**
упередженості, безтактовності;
показовості, безпідставності;
істинності, слушності;
вірної відповіді немає.

15. **Дайте визначення терміну: Доказова аргументація – це:**
доведення;
спростування;
висміювання;
в одних випадках доведення, а в інших – спростування.

16. **Зазначте правильну відповідь: Істинність якої вже встановлено раніше і яка може бути використана для обґрунтування істинності довільного положення – це:**
аргумент;
теза;
твердження;
умовивід.

17. **Дайте визначення терміну: спростування – це:**
логічна операція, спрямована на зруйнування доведення шляхом встановлення хибності або необґрунтованості висунутої тези;
логічна операція, спрямована на відновлення доведення шляхом встановлення хибності або необґрунтованості висунутої тези;
думка або положення, істинність якого потрібно довести;
думка, істинність якої вже встановлено раніше і яка може бути використана для обґрунтування істинності довільного положення.

18. **Зазначте правильну відповідь: До аргументів відносять:**
демонстрації;
тези;
аксіоми;
все вище перелічене.

19. **Що невірно в цьому судженні?** "Ти думаєш, що нам потрібні нові правила по контролю забруднення повітря? Я вважаю, що у нас і так забагато правил. Політики тільки і люблять, що затверджувати нові обмеження і контролювати нас ще більше, ніж вони вже роблять. Це пригнічує. Безумовно, нам не потрібні ніякі нові правила".
хто говорить – не дбає про навколишнє середовище;
хто говорить – балотується на політичний пост;
хто говорить – змінив тему розмови;
хто говорить – нічого не розуміє в проблемі забруднюючих викидів.

20. **Яке із тверджень не є прикладом упередженості чи стереотипності мислення?**
Я сказав Сергію, що йому потрібен адвокат, але він відмовився. Сергій каже, що адвокати піклуються тільки про свій прибуток;

Ірина не буде зустрічатися с хлопцем, якщо у нього немає вищої освіти;
Не можу повірити, що я пройшов кастинг. Думаю, я добре виступав на усіх відбіркових етапах;
Олена була призначена на його місце тому, що вона красива жінка;

21. **Які проблеми, скоріш за все, стануть результатом наступного сценарію?** У зв'язку зі зростанням витрат уряду на страхування здоров'я працівників у країні розпочалась бюджетна криза. Президент пообіцяв не підвищувати податків, однак різко скоротив витрати на соціальну сферу, щоб збалансувати бюджет. Найбільші скорочення очікуються у міністерстві транспорту, яке буде профінансоване лише на 50% від прогнозованих потреб.
зростання темпу інфляції;
затримка заробітної плати і соціальних виплат;
збільшення рівня протестних настроїв серед населення внаслідок скорочення пільг і витрат на соціальну сферу;
проблеми з громадським транспортом, особливо в години пік.

Зарахування результатів неформальної освіти

Якщо здобувач освіти отримав знання окрім формальної освіти у неформальній/інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно положення «Про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» та рішення кафедри (на основі аргументування викладача, що тематика семінарів, вебінарів, воркшопів, тренінгів, у яких взяв участь студент підтверджується сертифікатом, програмою, а також відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю тощо).

При поточному контролі враховуються результати неформального навчання, здобуті на навчальній платформі Prometheus (https://prometheus.org.ua), що за змістом відповідають темі або окремим питанням теми навчальної дисципліни «Аналітичне мислення та аргументація».

Під час зарахування результатів неформального навчання застосовується шкала оцінювання відповідно до розподілу балів за темою навчальної дисципліни (яка відображена у робочій програмі навчальної дисципліни «Аналітичне мислення та аргументація»).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Войтенко Д. О. Логічне знання для вирішення ТЗНПК : навч. посіб. для студентів, що готуються до вступ. випробувань за технологією ЗНО для вступу на другий (магістер.) рівень / О. Д. Войтенко, С. В. Качурова, О. П. Невельська-Гордєєва ; за ред. О. П. Невельської-Гордєєвої. 3-тє вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2020. 202 с.
2. Головашенко, І. О. Теорія та практика аргументації : практикум. Вінниця : ВНТУ, 2025. 56 с.
3. Грекул-Ковалик Т. А. Юридична логіка : навч.-наоч. посібник. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2026. 324 с.
4. Коваленко Г. В. Доведення і спростування. Гіпотеза. Логіка : підручник / за заг. ред. О. Г. Данильяна. Харків: Право, 2022. С. 184-210.
5. Комаха Л. Г. Логічні засади аргументації у філософському знанні. К.: Центр учбової літератури. 2023. 360 с.
6. Конверський А. Є. Сучасна логіка (класична та некласична). 3-тє вид., переробл. і доповнене. К., 2026. 292 с.
7. Логіка : підручник / О. М. Юркевич, С. В. Качурова, О. П. Невельська-Гордєєва та ін. ; за заг. ред. О. Г. Данильяна. Харків : Право, 2022. 220 с.
8. Професійне мислення як фактор становлення сучасного правника: навч. посібник / Черновський О.К., Меленко О.В., Гриндей Л.М. Чернівці: Технодрук, 2021. 220 с.
9. Юркевич О. М. Логічний інструментарій у правознавстві та правозастосуванні. Сучасне суспільство, людина, право в умовах глобальних трансформацій: монографія / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань, С. Б. Жданенко та ін.; за ред. О. Г. Данильяна. Харків: Право, 2020. С. 248-266.
10. Юркевич О. М., Павленко Ж. О. Підготовка до складання ТЗНПК у завданнях та рішеннях : логічний підхід. Харків : Контраст, 2022. 236 с.
11. Yurkevych O. M., Pavlenko Zh. O. Testing of general educational competencies in higher education: logical and methodological support. Topical aspects of social science disciplines and innovative methods and technologies of their learning and teaching: scientific monograph. Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2023. P. 468-481.

Додаткова література:

1. Бартусяк П. «Присудова медіація: досвід Нідерландів», MEDIATS. 2020. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://law.chnu.edu.ua/prysudova-mediatsiia-dosvid-niderlandiv.

2. Донченко О. Логічне та критичне мислення як умови когнітивного виживання під час війни. *Евристично-правовий потенціал філософсько-освітніх ідей представників Львівсько-Варшавської школи (1895–1939 рр.) та Віденського гуртка (1922 р.)* : збірник наукових

праць за матеріалами І Міжнародної науково-практичної конференції (Львів, 27 жовтня 2022 року) / Відпов. за вип. В. Б. Ковальчук; упоряд. Н. А. Гураленко, І. В. Карівець, С. С. Сливка, А. С. Токарська. Львів : БОНА, 2022. С. 34-36.

3. Козюбра М. І. Судова правотворчість: аномалія чи іманентна властивість правосуддя. *Право України*. 2016. № 10. С. 38-48.

4. Козюбра М. І. Моделі (типи) юридичної аргументації. *Наукові записки. Т. 144-145. Юридичні науки. 2013. С. 4-8.*

5. Овчаров М. Доказова аргументація. Київ: Інститут риторики Миколи Овчарова, 2024. 240 с.

6. Рабінович П. М., Дудаш Т. І. Правова аргументація: терміно-поняттєвий інструментарій дослідження. *Вісник Національної академії правових наук України № 2 (85) 2016.* С. 8-20.

7. Сковронський Д. М. Юридична аргументація як різновид юридичної комунікації. *Юридичний науковий електронний журнал. 2020. № 5.* С. 228-230.

8. Супрун Г. Зарубіжний досвід підготовки медіаторів та можливості його застосування в Україні. *Підприємництво, господарство і право.* 2019. № 1. С. 34-37.

9. Тетарчук І., Дяків Т. Логіка для юристів : навчальний посібник для підготовки до іспитів. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 150 с.

10. Щербина О. Ю. Способи міркувань юристів країн романо-германського та англо-американського права. Вісник КНУ імені Тараса Шевченка. Сер. : Філософія. Політологія. 05/2010. Вип. 98. С. 39-43.

11. Юридична аргументація. Логічні дослідження : монографія / О. М. Юркевич, В. Д. Титов, С. В. Куцепал та ін. ; за заг. ред. О. М. Юркевич. 2-ге вид., переробл. та допов. Х. : Право, 2015. 336 с.

12. Yan Lu. Study on occurrence of Legal argumentation. *Asian Social Science.* 2011. vol. 7, № 6. P. 190-193.

13. Van Eemeren F. H.Handbook of Argumentation Theory / Fransh. van Eemeren, Bart Garssen, Erik C. W.Krabbe,A. Francisca Snoeck Henkemans, Bart Verheij, Jean H. M. Wagemans. Dordrecht : Springer Science+business Media, 2014. 991 p.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. https://www.criticalthinking.expert/materiali-dlya-samoosviti/eksperti-radyat-pochitati/
2. https://kfund-media.com/chornyj-lebid-chy-zhovta-kachka-5-knyg-pro-krytychne-myslennya/
3. https://www.facebook.com/esd.org.ua/posts/1289903751041243/

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні освітнього компонента регламентовано чинними документами ЧНУ:

- «Кодекс академічної доброчесності та етики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» *https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-ta-etyky-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yuriia-fedkovycha/*

- «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyiavlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha/

- «Політика використання штучного інтелекту в Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polityka-vykorystannia-shtuchnoho-intelektu-v-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha-zi-zminamy-zatverdzhenymy-vchenoiu-radoiu-chnu-imeni-yuriia-fedkovycha/

Використання здобувачами освіти інструментів штучного інтелекту (ШІ) під час виконання навчальних завдань:

- *допускається за умови* дотримання принципів академічної доброчесності (здобувач освіти несе відповідальність за зміст, достовірність і результати поданої роботи, а у разі використання ШІ зобов'язаний зазначити факт і спосіб його застосування);

- *не допускається* використання ШІ як заміни самостійного виконання завдань або з метою порушення вимог академічної доброчесності;

- *додаткові обмеження чи вимоги* щодо використання ШІ *можуть визначатися* викладачем в освітньому процесі для конкретних видів навчальної діяльності відповідно до особливостей дисципліни.